

R2019/08-01

2019-08-20

LR Seimo Švietimo ir mokslo komitetui

LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

Nacionaliniam egzaminų centrui

Ugdymo plėtotės centrui

KREIPIMASIS DĖL 2019 M. BRANDOS EGZAMINŲ

2019 m. rugpjūčio 20 d.

Vilnius

Lietuvos moksleivių sąjunga (toliau – LMS), vienintelė moksleivius vienijanti ir jų interesams atstovaujanti organizacija Lietuvoje, š. m. Birželio–liepos mėnesiais aktyviai rinko informaciją Lietuvos abiturientų internetinėje platformoje bei atliko abiturientų apklausą. Apklausoje dalyvavo 160 abiturientų iš skirtingų Lietuvos savivaldybių, tad atsižvelgdama į moksleivių išsakytą nuomonę, LMS teikia šiuos pasiūlymus dėl brandos egzaminų ir problemų, kurios yra susijusios su ugdymo turiniu.

LMS, teikdama šiuos siūlymus rėmėsi ne tik abiturientų apklausa, tačiau ir Pasiūlymais bendrųjų ugdymo programų turinio atnaujinimui. Sudarant egzaminų užduotis ar atnaujinant ugdymo turinį, kviečiame atsižvelgti į šiandieninius Lietuvos moksleivių poreikius, kurie buvo išsakyti 2019 m. vykusios LMS XXVII Asamblėjos metu (Priedas Nr. 1).

1. Lietuvių kalbos ir literatūros egzaminas.

1.1. Matomos problemos:

- 1.1.1. Vienos užduoties egzaminas nesuteikia galimybių moksleiviams parodyti per 12 metų mokykloje įgytas žinias.
- 1.1.2. Vertinimo sistema suteikia labai daug laisvės vertintojui, todėl tai neužtikrina visų moksleivių įvertinimo pagal vienodus standartus.

1.2. Pasiūlymai:

- 1.2.1. Keisti egzamino struktūrą taip, kad jį sudarytų ne viena viską lemianti užduotis, kuri įspaudžia abiturientus į rėmus ir riboja galimybę atskleisti savo tikruosius gebėjimus ar kūrybingumą. Vienas iš sprendimų gali būti kalbėjimo įskaitos įtraukimas į galutinį rezultatą arba atskirų teksto suvokimo, rašybos ir rašinio užduočių įsitraukimas.
- 1.2.2. Antrasis vertintojas darbą turėtų vertinti nematydamas pirmojo vertintojo taisyčių tam, jog vertinimas būtų objektyvesnis.
- 1.2.3. Siūlome didinti vertintojų skaičių jog būtų užtikrinta geresnė vertinimo kokybė. Tam pasiekti yra būtina didinti uždarbi, skiriamą už darbų įvertinimą.

2. Matematikos egzaminas.

2.1. Matomos problemos:

- 2.1.1. Moksleivių nuomone, egzaminui yra skiriama per mažai laiko, tad iškyla problema, jog moksleivis nespėja atlikti visų užduočių, ypač 3 dalies kompleksinių, sudėtingesnių sprendimo būdų ir ilgesnio mąstymo reikalaujančių, uždavinių.
- 2.1.2. Atsižvelgiant į tai, jog šiemet egzamino neišlaikė 17,8 proc. laikusiujų (2944 mokiniai), galima teigti, jog egzamino užduotys neatitinka matematikos mokymo(si) mokykloje efektyvumo.

2.2. Pasiūlymai:

- 2.2.1. Siūlome prailginti užduočių sprendimo laiką, nekeičiant užduočių sudėtingumo ir kiekio.
- 2.2.2. Daugiau dėmesio skirti mokytojų informavimui apie tai, ko tikėtis iš egzamino ir kaip geriausiai jam paruošti mokinius, rengiant seminarus, rekomendacijas. Taip pat padėtų informacija, nukreipta į moksleivių auditoriją.

3. Istorijos egzaminas.

3.1. Matomos problemos:

- 3.1.1. Moksleiviai egzamine pasigenda temų, kurioms yra skiriama daugiausia dėmesio besimokant istorijos pamokų metu.
- 3.1.2. Egzaminas nesudaro sąlygų moksleiviams atskleisti gebėjimą mąstyti, atskleisti tam tikras sąsajas, veikia akcentuoja faktų išmokimo įgūdžius.
- 3.2. Pasiūlymai:
 - 3.2.1. Pasiruošimo egzaminų sesijai metu skirti daugiau dėmesio mokytojų informavimui apie tai, į ką reikėtų atsižvelgti ruošiant moksleivius ir kaip geriausiai padėti sėkmingai pasiruošti.
 - 3.2.2. Vertinama turėtų būti ne pagal tai, kaip tiksliai moksleivis atsako į klausimus, o kaip geba analizuoti ir suprasti pateiktas užduotis ir pateikti savo interpretacijas.

4. Informacinių technologijų egzaminas.

- 4.1. Matomos problemos:
 - 4.1.1. Informacinių technologijų brandos egzamino, o kartu ir bendroji ugdymo programa, nepakankamai dėmesio skiria šiandienos visuomenės ir moksleivių interesams informacinių technologijų srityje, tikrinamosios žinios nebūna pritaikomos praktikoje.
 - 4.1.2. Egzamino metu susiduriama su techniniais nesklandumais, pavyzdžiui, interneto dingimas, sistemos trikdžiai dėl galimai per didelio vartotojų srauto.
- 4.2. Pasiūlymai:
 - 4.2.1. Atnaujinant ugdymo turinį, o kartu ir egzamino programą, atsižvelgti į praktinių poreikių atliepimo svarbą. Skirti daugiau dėmesio programavimo įgūdžių ugdymui bei saugumui elektroninėje erdvėje.
 - 4.2.2. Patobulinti dabar egzamino vykdymui naudojamą sistemą, kad būtų išvengiama su programine įranga susijusių nesklandumų.

5. Anglų kalbos egzaminas.

5.1. Matomos problemos:

- 5.1.1. Moksleiviams neretai neužtenka vietos įrašyti norimą tekstą.
- 5.1.2. Egzaminuotojai nesusitvarko su technika, kyla techninių problemų egzamino metu, tai neleidžia moksleiviams susikaupti, jie yra išblaškomi. Ši problema iškyla kiekvienais metais.

5.2. Pasiūlymai:

- 5.2.1. Sudarant egzamino atsakymų lapą, įtraukti daugiau rašymo vietos.
- 5.2.2. Skatiname egzaminuotojus patikrinti techniką (magneto fonus ar kompiuterius), kuriuos jie naudos prieš egzaminą, jog egzamino metu laikantiesiems nebūtų trukdoma bei užtikrinti kokybiškesnį egzaminuotojų paruošimą.

6. Biologijos egzaminas.

6.1. Mūsų matomos problemos

- 6.1.1. Pagal egzamino matricą, 25–31 proc. egzamino yra skiriama ekologijai bei evoliucijai, tačiau mokyklose mokytojai neskiria pakankamai dėmesio šiai temai, jos neaktualizuoja.

6.2. Pasiūlymai:

- 6.2.1. Atsižvelgiant į tai, kad egzamino matricoje ekologijai yra skirta 23–25 proc. užduočių, ir tai kad ekologija suteikia sąlygas geriau suvokti tvaraus, aplinką saugojančio gyvenimo būdo svarbą, skatiname pasiruošimo egzaminų sesijai metu skirti daugiau dėmesio mokytojų informavimui apie tai, į ką reikėtų atsižvelgti ruošiant moksleivius.

7. Bendrieji moksleivių pastebėjimai dėl egzaminų.

- 7.1. Klausymo užduočių metu yra susiduriama su techniniais nesklandumais dėl netinkamos aparatūros, prasto garso ar nekokybiškų diskų.
- 7.2. Mokiniai teigia, jog kai kurie egzaminuotojai iki galo nesupranta ir neatlieka savo darbo paskirties ar egzaminuotojų tarpusavio darbas vyksta nekoordinuotai. Moksleivių nuomone, kai kurie egzaminuotojai nesupranta,

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

- kaip tvarkytis su dokumentacija, protokolais ar kita. Tokie egzaminuotojų veiksmai moksleiviams sukelia papildomo streso egzamino metu.
- 7.3. Atkreipiame dėmesį, kad vis dar ne visose vykdymo vietose yra laikomasi higienos normų. Kai kurių mokyklų klasės nėra pritaikytos abiturientams: suolai ar stalai yra per maži, o didelio karščio metu patalpos nėra nepritaikytos moksleivių darbui.
- 7.4. Kiekvienais metais skiriasi pateikiamų užduočių lygis, nors moksleivių paruošimo lygis nekinta lyginant skirtingus mokslo metus. Prie atsirandančių netolygumų prisideda ir ugdymas arba jo nutraukimas pakitusiomis sąlygomis. Todėl lygios galimybės dalyvauti priėmimo į aukštąsias mokyklas skirtingais metais mokyklą baigusiesiems stojantiejiems nėra užtikrinamos.

Raginame atsakingas institucijas atsizvelgti į moksleivių iškeltas problemas bei savo kompetencijų ribose sudaryti sąlygas šių problemų išsprendimui.

Lietuvos moksleivių sąjungos
Prezidentė

Sara Aškinytė